

Kako učinkovito odpraviti posledice požara na turistično občutljivem območju

21. avgusta je Cerje prizadel požar. V treh dneh neumornega boja slovenskih in italijanskih gasilcev z ognjem in vetrom je pogorelo blizu sto hektarov borovega gozda in listavcev.

Požar je uničil tudi del Nature 2000 in za dlje časa zaznamoval osrednjo turistično zanimivost destinacije Miren Kras, Park miru in Poti miru na Krasu. Da bi poiskali priložnosti za hitrejšo sanacijo in v prihodnje učinkovitejše preprečevanje požarov, se je sredi septembra v konferenčni dvorani Pomnika miru odvijalo omizje »Kako učinkovito odpraviti posledice požara na turistično občutljivem področju«. Župan občine **Mauricij Humar** je v uvodnem pozdravu poudaril, da je že odlična udeležba na omizju prvi korak v smeri hitrejših sanacij prizadetega področja. Združevanje in povezovanje ljudi od blizu in daleč z namenom, da pripomorejo k odpravi posledic požara, je tudi glavno vodilo pobude Drevo za Cerje. Gre za cilj, da smo povezani, saj le skupaj zmoremo več. Mag. Ariana B. Suhadolnik, v. d. direktorice Turizma Miren Kostanjevica, je izpostavila vlogo prizadetega področja v ponudbi destinacije Miren Kras in pomen hitre in ustrezne sanacije, ki bo v pravi meri valorizirala bogato naravno in kulturno zapuščino za nadaljnji trajnostni razvoj turizma.

Ocena posledic požara s strani strokovnih institucij

Na omizju, ki ga je vodila **Marjana Grčman**, so sodelovali predstavniki strokovnih institucij ter predstavniki ministrstev: mag. **Robert Režonja**, generalni direktor

Direktorata za KGP; dr. **Robert Drobnič**, generalni komisar EXPO 2020; **Mauricij Humar**, župan Občine Miren – Kostanjevica; **Klavdij Bajc**, vodja Zavoda za varstvo narave NG; **Boštjan Košiček**, vodja Zavoda za gozdove NG; **Andreja Ščukovt** iz Zavoda za varovanje kulturne dediščine NG; **Simon Vendramin**, vodja gasilske enote NG; **Nataša Hočevar** iz Slovenske turistične organizacije; **Maša Klavora**, direktorica Fundacije poti miru; **Suzana Černe** v vlogi koordinatorke srečanje UNESCO šol na

Cerju; **Danilo Antoni** iz Partnerstva kraške suhozidne gradnje in **Jože Vončina** iz Kmetijske gozdarskega zavoda Nova Gorica. Predstavljeni so bili postopki gašenja požara in ocena škode, v nadaljevanju pa okvirni načrt sanacije, priložnosti sodelovanja med deležniki in pomoč državnih institucij.

Avtohtone sadike in kraški suhugradni zid

V moderiranem pogovoru so člani omizja nanizali ideje in namige za vzpostavitev

Zamislite si bukev, staro 100 let, visoko 120 metrov, s krošnjo premera 12 metrov. Takšna je povprečna zdrava bukev v naših gozdovih. S svojo senco pokriva 120 m², površina njenih 600.000 listov pa znaša 1200 m². Zračni kanali v tkivu listja, skozi katere se izmenjujejo plini, imajo površino skoraj 15.000 m², kar je dvakrat več od površine nogometnega igrišča. Tekom sončnega dne to drevo obdela 9.400 litrov oziroma 18 kg ogljikovega dioksida. Vsečina CO² v zraku znaša 0,03 %, kar pomeni, da skozi listje dnevno preteče okoli 36.000 m³ zraka.

Pri tem se iz zraka izloči skoraj ves lebdeči prah, bakterije, glivične spore in škodljive kemikalije. Istočasno se suh zrak navlaži, saj se skozi to drevo

proizvede tudi koristen odpad, to je kisik, in sicer okrog 12 kg na dan, kar je dovolj za dnevne potrebe 10 ljudi. Zamislite si, koliko kisika proizvede v enem letu ali v 100 letih. Poleg vsega tega to drevo v enem dnevu proizvede tudi 12 kg sladkorja, ki ga potrebuje za proizvodnjo lastnih organskih materialov. Del sladkorja porabi za moč in življenje, ostanek pa pretvori v novo lesno maso. Ko to drevo posekajo zaradi nove ceste ali pločnika zaradi garaže ali parkirišča ali po želji nekoga, ki ga moti senca, bi ga bilo potrebno nadomestiti z 2000 novimi mladimi stebli. Ta stebelca bi lahko komajda vrnila vse pozitivne učinke, ki so izginili, dodati pa je potrebno še desetletja čakanja.

čim bolj avtentične podobe Krasa po požaru s sajenjem avtohtonih sadik dreves in premišljeno uporabo kraških suhogradnih zidov, ki so v preteklosti zelo dobro odigrali vlogo varovanja pred požari oziroma njihovo širitvijo.

R. Drobnič je v pozdravnem nagovoru podprl trajnostni razvoj občine ter pohvalil župana in občinski svet za pripravo Odloka, ki bo prepovedal uporabo okolju škodljive plastike na vseh javnih prireditvah:

»Tovrstne aktivnosti so izrednega pomena za trajnostno delovanje, tako z vidika narave kot turizma«. Izpostavil je, da trenutno ni odprtih razpisov, ki bi zagotavljali sredstva za direktno obnovo prizadetega območja Cerje, sta pa tik pred objavo dva nova za področje turizma, v okviru katerih se lahko iščejo rešitve.

R. Režonja je poudaril pomen sonaravnega gospodarjenja: »Ohranjanje naravne strukture gozda, vendar s pozornostjo, kaj v gozd sodi in kaj ne. Kaj je avtohtono in bo ohranilo podobo področja«. Kot posledica požara se namreč lahko kasneje zasadijo druga invazivna drevesa in izpodrinejo avtohtona.

In prav to se je na Cerju v preteklosti zgodilo. Povsem sta izumrla hrast in javor. Na direktoratu že pripravljajo sanacijski

načrt in del zagotovljenih sredstev, razmišljajo tudi o ukrepih za povečano varstvo, ki vključujejo tudi suhogradne zidove. Ti so po Krasu zelo razširjen pojav, hkrati pa tudi odlična obramba.

»Obnova je veliko preprostejša, kot pa sama gradnja novih zidov. Za to je potreben dolgotrajen načrt,« je izpostavil Danilo Antoni.

Nataša Hočevnar je opozorila na pomen lepote naravnega okolja, na katerem gradimo obljubo do naših gostov in posebej izpostavila dragocenost slehernega drevesa za naše bivanje in sobivanje na tem planetu.

Predstavitve kampanje Drevo za Cerje

Po zaključku omizja je Suhadolnikova predstavila vseslovensko kampanjo »Drevo za Cerje«, ki je nastala v sodelovanju s partnerji Fundacija Vrabček upanja, podjetjem Frontlab in agencijo NeaCulpa ob podpori Slovenske turistične organizacije, Drevesnice Štivan in Društva Tigr. Strokovno pomoč pri izbiri avtohtonih sadik, ki so del kampanje, je zagotovil Zavod za gozdove Slovenije.

Drevo za Cerje vabi posameznike in podjetja, da preko spletne platforme www.

drevozacerje.si izvedejo nakup avtohtonih dreves, črnega bora, javorja ali hrasta ali darujejo sredstva za izvedbo zemeljskih del in postavitev kraških suhogradnih zidov.

Drevored hvaležnosti

Simbolična gesta nakupa bo v resnici velik prispevek k ozelenitvi v požaru poškodovanega območja. S prispevki bo na poti do Pomnika miru na Cerju posajen Drevored hvaležnosti, zavarovan z suhogradnimi zidovi, v katerem bo vsak donator za vedno zapisan s svojim prispevkom. Vsako drevo bo po vzpostavitvi nove podobe Parka miru pripovedovalo zgodbo združenih moči ljudi, ki nam je mar.

Župan je srečanje zaključil z mislijo: »Vsak pravi Slovenec mora imeti otroke, se povzpeti vsaj enkrat na Triglav ter posaditi drevo.«

»Drevored hvaležnosti bo zahvala naravi za vse, kar nam nudi, in tudi vsem donatorjem, ki bodo pomagali ponovno ozeleniti Cerje. Vabljeni, da ste med njimi tudi vi,« je ob koncu vse prisotne pozvala Ariana B. Suhadolnik.

Anja Brus Cigoj

Foto: Dominik Bizjak - Dinko

